

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Merces & Aureola boni concionatoris. Cap. 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

& opere ad Christi amorem inducerent peccatores.] Imitan-

Diaconus Pō-
tius in vita
Cypr.

us est B. Martyr Cyprianus, de quo Pontius, qui eiusdem Sā-
cti Præfultis Diaconus fuit, & vitam scripsit, hæc refert, Tanta
illi fuit sacri cupido sermonis, vt optaret sic sibi passionis vo-
ta contingere, vt dum de Deo loquitur, in ipso sermonis ope-
re necaretur. Hæc autem felicitas, quæ S. Cypriano in opta-
tis fuit, videtur amantissimo crucis Andreae Apostolo cōtigif-
se, qui ex desiderio sibi suspensus patibulo, biduo quo super-
vixit, non cessavit tamquam è suggestu populum edocere. In
quo mihi videtur tamquam Symbolum Euangelici cōcionato-
ris expressum, vt nimirū vita sic splendeat, Christi que morti-
ficationē in corpore suo ita circumferat, vt tamquā cum Chri-
sto Cruci confixus, verba faciat, illa enim fecunda est prædica-
tio, quæ è circulata moribus cruce descendit. Insignis in hoc
animarum zelo S. Duffannus fuit, qui die Ascensionis Domini-
cæ reuivit festum diem cum Angelis inuitantibus in cælesti glo-
ria felici dormitione traducere. Hodie (inquit) dies sollemnissi-
mus est, & incumbit mihi pane verbi Dei plebem reficere, nec
debeo decipere illos, & ideo hodie venire non possum.

Exemplum
boni predica-
toris. D. An-
dreas in Cru-
ce.

Exemplum
S. Duffanni.

Merces & Aureola boni Concionatoris. Cap. XXI I.

Recordetur bonus Concionator versari se, non in opere so-
lum diuinissimo, alijsque saluberrimo, sed etiam sibi ipsi
fructuosissimo. Ac primum ingens illud ac præfens est bonum
conuersari semper in Cælo, loqui cum Deo & Sanctis, vel de
Deo & Sanctis, animo semper agitare, vel altissima & diuina

Occupatio
concionato-
ris valde fan-
cta & utilis
ipsumet.

mysteria, vel quæ odium vitiatorum, amorem virtutis ingenerant.
Crepidines, quas interfluunt rivuli, aliquid humoris, interbibit
& inde videmus lætiore graminum, ac stirpium viriditate ve-
stiri: & qui meditatur die ac nocte erit tamquam lignum, quod
plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum
dabit in tempore suo, & folium eius non defluet, & omnia que
cunque faciet prosperabuntur. Nutrix dum lautius pascitur,
vt alumno lac præparet, & ipsa pinguescit: & Doctrina & in-
stitutio (ait Nazian.) eius quoque, qui alios alit, cibus est &
alimentum. quanto plus (inquit Chrysoft.) profundimus fluere
torum horum spiritualium, tanto nobis & fluente sunt audientia
ra]. & mox. Tunc spirituales hæc opes magis augentur, quando
audire volentibus doctrinam liberaliter profundimus. Multa
Clem. Alex. & illa præ cæteris: Putei, qui exhauriuntur, emittunt

Or. 2. in
pasch.
Hō. 8. in
Gen.
Lib. I. stro.
initio.

tunc aquam magis perspicuam; corrumpuntur autem hi, quorum nullus est particeps. Ferrum quoque vsus seruat purius, defectus autem vsus ei rubiginem generat. Et vt semel dicam, exercitatio salubrem habitum ingenerat & spiritibus, & corporibus. Nemo accendit lucernam & ponit eam sub modio, sed super candelabrum, vt luceat omnibus, qui accepti fuerint conuincio. quid enim iuuat sapientia, quæ non sapientem efficit eum, qui potest audire; præterea docens aliquis plus discit, & dicens sepe vna audit cū ijs qui ipsum audiunt; Vnus est enim magister & eius qui dicit, & eius qui audit;] Deinde inter cætera præmia ei, qui conuertendis animabus strenuam operam nauauerit, videtur singulari dono promissa suorum venia peccatorum. Ostendunt id non solum priuilegia, eleemosinæ corporalis, quæ extinguit peccatum, & charitatis, quæ operit multitudinem peccatorum; in has quoque eleemosinas spirituales merito & magis conuenientia; Sed aptè ac proprie, postrema verba epistolæ sancti Iacobi: Fratres mei si quis ex vobis errauerit à veritate, & conuerterit quis enim, scire debet, quoniam qui conuerti fecerit peccatorem ab errore viæ suæ; saluabit animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorum: non scilicet solum eius, qui conuertitur; sed etiam, vt multi interpretantur & Syrorum paraphrasis habet, suorum. Et æquum est planè, vt ei, qui se totum exterminandis peccatis deuouit, eodoneatur quæ ipse commisit: & hoc maximè, opus Deo pollicebatur David, cum veniam suorum peccatorum precabatur. Docebo iniquos vias tuas, & impij ad te conuertentur. Permagnum autem æstimandum est hoc suæ salutis & argumentum & pignus, quod confirmant verba Pauli: Attende tibi, & doctrinæ; insta in illis, hoc enim faciens; & te ipsum saluum facies, & eos qui te audiunt. Et Eccles. Qui elucidant me, vitam æternam habebunt. Breuiter at ponderosè Chryf: si quis scandalizauerit etiam vnum, tantas poenarū minas audit; qui tot seruat non seruabitur?]

Verum non modò salutem sed ingens, cumulatunque præmium repositum esse fidelibus verbi Dei ministris, illud aperte ostendit, quod singulari modo participes sunt omnium bonorū operum; quæ fideles per eorum adhortationes efficiunt. locus est pulcherrimus in epistola, qua Moyses & Maximinus presbyteri, & alij confessores B. Cypriano, qui ipsos ad constantiam cohortatus erat, in hæc verba respondent. Reddet tibi Dominus, pro ista tua charitate mercedem; & huius tanti boni operis

Cōcionatori
cōceditur ve
nia peccato
rum.

Iac. 5.

Act. 18. 26.

Psal. 50.

Pignus salutis.
1. Timoth. cap. 16.

Cap. 24.
Hom. 18.
in acta.

Prædicatores
participant in bonis
aliorum.
1. 4. Ep. 26.
Prou. 12.

ris representabit debitam frugem. nō minus enim coronę mercede condignus est qui hortatus est, quam qui & passus est: nō minus laude condignus qui docuit, quam qui & fecit: nō minus honorandus est qui monuit, quam qui dimicauit: nisi quōd nonnunquam magis glorię cumulus redundat ad eum, qui instituit, quam ad eum, qui se docibilem discipulum subministravit. hic enim fortassis hoc quōd exercuit non habuisset, nisi ille docuisset.] Ex quibus apparet, quantam sibi consent summam meritorum, qui diligentes sunt strenuque prædicatores, cum omnium (vti supradictum est) quę in Ecclesia sunt bonorum operum, generale sint instrumentum. De his illud com-

Prov. 12. modè videtur pronuntiare Sapiens: De fructu oris vnusquisque replebitur bonis. Non solum enim tunc concionator bonis repletur, cum quę diciturus est, meditatione (vti nuper diximus) quasi concoquit, & conuertit in succum suum, suamque animam meditationibus sanctis saginat; sed etiam quia fructus, quem ore suo in audientium corde progignit, ad ipsummet redondat, ac redit. Indè Philippenses non solum gaudium suum Apostolus, sed & coronam suam appellat. Addo quę cum magno huius officij honore apud S. Clementem habentur. Presbyteris si assidue in studio docendi Verbum Dei laborauerint, dum

1. 2. const. apost. c. 28. plam esse deponendam portionem, in gratiam Apostolorum, Christi, quorum locum tenent, vt qui sint consiliarij Episcopi & Ecclesię corona, concilium & Senatus.] & D. Paulus eos, qui laborant in verbo & doctrina, duplici honore dignos esse

Aureola Doctorum. decernit, vti que etiam in hac vita, haud dubium quin & in altera singulari gloria decorentur. Ostendunt hoc euidenter

Cap. 12. illa Danielis verba: Qui (ait) docti fuerint fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam erudiunt plurimos, quasi stellę in perpetuas æternitates. Et illa Christi Domini clausula: Qui fecerit & docuerit hic magnus vocabitur in Regno Cęlorum! Quanti tandem est magnum esse in cęlo, vti

Matth. 5. non potest comparatio esse nisi cum maximis? & in illa clarissima luce eum locum habere, quem nostra in nocte obtinent stellę? Et meritò præferuntur Doctores à Daniele alijs plerisque sanctis in præmio: Nam si de gloria, quam essentialem vocant Theologi, agatur, tametsi certum est mensuram eius et gratia & charitate sumi; illud tamen quoque satis est manifestum, maiorem quandam occasionem offerri vberioremq; ac magis perennem suppetere materiam gratię augendę, ac proindè amplificandę glorię, Doctoribus Ecclesię, quam plerisque

risque alijs : cum illorum munus in præstantissimis operibus sit, in docendis iuuantisque populis ad virtutes & ad salutem, in Sacrosancto Christi nomine celebrando, Deique honore illustrando continenter versari.

Si verò agatur de accidentali gloria, non dubium quin præcipua quædam huiusmodi gloria Ecclesiæ Doctores maneat in cælis, quam Theologi Aureolam vocant, ad differentiam gloriæ essentialis, quam Auream nominarunt. Estque aureola quasi aureæ superaddita, veluti si regio diademati superponatur sertum ex prætiosis floribus contextum: atque est quidem gaudium peculiare in anima, sed ita, ut præcipuus quidam decor etiam redundet in corpus. Harum coronarum cum triplex genus à Theologis statuatur, pro triplici genere perfectæ victoriæ, de carne quæ Virginibus, de mundo quæ Martyribus, de Diabolo quæ Doctoribus debetur; potest intelligi quam sit aureola doctorum nobilissima. & si corona martyrum, ex genere pugne excellit; tamen ex hostium deuictorum natura, longè præstat corona doctorum, quibus peculiaris colluctatio est, non aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus Principes & potestates, aduersus mundi Rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitia in cælestibus: hosque hostes ita profligat, ut non modo ab se, sed ab alijs quoque victos expellant. Itaque si vnus seruatori ciuis honestissima olim à Romanis corona dabatur, quam gloriosa reddetur in cælo prædicatoribus, qui multos cælestis Hierusalem ciues ab interitu sempiterno seruarunt? Ac mihi quidem aliarum quoque aureolarum, videtur aureola doctorum quodammodo decus amplecti. Sunt enim gloriæ Virginum iure participes, qui prædicatione sua efficiunt, confirmant, & ad perfectionem prouehunt Virgines: participes sunt & gloriæ Martyrum, qui ad martyrij amoré, hominum voluntates incendunt. Nam si prophetam, aut iustum recipientibus, iusti ac propheta merces imputatur; quid ni Virgines Martyresque armantibus, & corroborantibus pars quædam gloriæ eorum, & coronarum detur? Quin etiam cum singularis quædam prærogatiua promitti videatur ijs domini verbis, Qui confitebitur me coram hominibus, constebor & ego eum coram patre meo, qui in cælis est. proculdubio hæc prærogatiua iure quodam proprio debetur Prædicatoribus, quorum omnis in hoc vita occupatur, ut toto si possint Orbe Terrarum, coram omnibus hominibus, Christi gloriam & moribus, & lingua confiteantur, & prædicent. Quantus verò erit

Ex c. 25.
Exodi.

Aureola doctorum an præcellat alias aureolas.

Matth. 10.

E 3 honor,

honor, Christum Iesum in augustissima illa diuinitatis regia, & totius curiæ celestis confesum, confessorem esse fidelium famulorum, qui ipsum inter homines confessi sint, & prædicatorum suorum quasi prædicatorem? Non igitur dubium est, quin gloria non solum essentialis, sed etiam accidentalis vberissima, & aureola nobilissima reposita sit verbi Dei, panisque celestis largitoribus: cum & inter mortales plausum habeant maximum homines liberales, terrenasque facultates largè comunicantes; & tantum gloriæ Iosephus olim reportarit ob præparata Aegypto famis remedia. Hæc autem ornamenta non consequuntur nisi qui ipsa re prædicationem, & ob rectum finem exercuerint. Benè enim Hieron. Qui alios (inquit) erudierit, stellarum fulgore comparabuntur: non enim sufficit scire, nisi & alios erudias. tacitusque sermo doctrinæ alium non ædificans, mercedem operis recipere non potest, iuxta illud. Eccl. sapientia abscondita, & thesaurus inuisus, quæ utilitas in veritate! Qui autem non rectum ob finem, sed ad lucrum temporale, vel inanem gloriam, aut aliud suum mortale commodum prædicarint, nequaquam coronam accipient, sed audient: Receperunt mercedem suam.

Quibus prædicatoribus debeat aureola.

In cap. 12.

Dan.

Cap. 20.

Parati ad omnes missiones. Cap. XXIII.

Verum non ea sunt tempora, ut longa adhortatione indigeant multi, ne labori prædicationis otium contemplationis anteferant, illud potius serio monendi sunt omnes ut suscepto hoc munere intelligant se, non splendidis modo auditorijs debitores esse, sed omnibus hominibus. Prædicare Euangelium omni Creaturæ dixit Christus Apostolis. Et Paulus: Corripientes omnem hominem, docentes omnem hominem in omni sapientia: Cum ergo valde proprium sit huius officij Apostolici, & multarum Religionum instituto maxime conueniens, excurrere & peragere diuersa loca, etiam pagos adeundo & vicos, ad disseminandū Christi Euangelium (quod nos missionis nomine intelligimus, ex imitatione missorum à Christo Apostolorum, qui circuibat per castella euangelizantes, & curates vbique) is qui hoc munere fungitur, peculiari deuotione ad has missiones obendas affici debet: præsertim quod experientia certa comprobatum est, multas, & magnas ad animarum salutem ex his utilitates existere. Nam tota sæpe oppida scimus ita perpurgata, ita correcta, & ad omnem pietatis laudem instaurata, ut altera planè

Missionum fructus.